

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cerimonien Vande Heylighe Roomsche Kercke Raeckende De Processien, De Pelgrimagien, Het Vvy-Water Ende Begravenisse

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1669

§. I. Cerimonien die sy ghebruyckten voor de Begraevenisse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34094

HET III. CAPITTEL.

Vande Cerimonien in't bysonder, die de oude oprechte Kercke Christi gebruyct heeft ontrent de begraevenisse der doode lichamen.

§. I.

Cerimonien die sy ghebruycten voer de Begraevenisse.

T En *eersten*, sy wieschen de doode lichamen, ghetuyghen

Tertullianus Anno 230.

In Apologetico Capite 42.

Lavor honesta hora, & salubri, quæ mihi, & colorem servet, & sanguinem; nigere, & pallere, post lavacrum, mortuus possum.

Ich wozde op eene heerlycke/ende geboede ure ghewasschen/ om mijn colere te behouden/ ende mijn bloet/ want ick sal sijn ende bleek genoegh zyn/ als ick nu doot wesen/ sal ghewasschen worden.

Eusebius, Anno 326.

Libro 7. Histor. Ecclesiast. cap. 17.

Corpora accuratè lavant;

De Christenen hebben de lichamen van de doode, de welke vande peste ghestogben waren, nettekens ghewasschen.

Den H. Ambrogus Anno 374.

Libro de Tobia Capite 10.

Jussi lavari corpus.

Ich hebbe het lichaem van den doode doen wasschen.

Sidonius Apollinaris Anno 440.

Libro 3. Epistolâ 3.

Nes clatis vesti-

De Gotthen en hebben de doode lichamen

van de ſoldaten die in den ſlagh ghebleven waeren/ noch ghe waſſchen, noch gekleet/ noch begraven.

Ten tweeden, ſy ſalfden de doode lichaemen, ſoo gewayghen:

Tertullianus Anno 230.

In Apologetico Cap. 24.

De volcken van Sabeen moghen wel weten dat hare ſpecerijen beter beſteet worden in het begraven der Chriſtencn/ als in het bevooken der Heydenen.

menra, nec veſtitis ſepulchra tribuerunt.

Sciunt Sabzi plaris, & carius ſuas merces Chriſtianiſ ſepeliendis proſtigati, quam Diis ſumigandis.

Den ſelven

Libro de Reſurrectione carnis.

De doode lichaemen/ nu met ſpecerijen ghesalt zynde/ worden begraven.

Corpora medicamentis cõdita ſepultura ſequeſtrantur.

Den ſelven

Libro de Idololatriã.

De ſpecerijen de welcke de lebende menſchen dienen voor medicijne/ ghebruycken ſijp doch tot trooſt van de begraveſſe.

Etiam hominibus ad pigmenta medicinalia, nobis quoque inſuper ad ſolatia ſepultura uſui ſunt.

Minutius Felix. Anno 206.

In Octavio.

Opſteden (ſoo ſpreekt een Heyden aen de Chriſtencn) bewaert de ſpecerijen booz de doode lichaemen.

Reſervatis unguenta ſineribus.

Den H. Gregorius Nazianzenus Anno 364.

In obitu Caſarij.

Caſarius ligt nu doot/ berlaten van ſyne opſteden/ met weynighe ſpecerijen begaef.

Exanimis jacet, ab amicis deſertus exigua myrrha donatus.

¶ 2

Pru-

Prudentius Anno 420.

Hymno ad exequias defuncti.

Aspersaque myr-
tha Sabro corpus
medicamine servat.

De salvinghe van specerije bevaert het li-
chaem.

Ten derden, Sy kleedden de dooden lichaemen met
graf-doecken, oft andersins, soo ghetuyghen:

Eusebius Anno 326.

Libro 7. Historia Ecclesiastica Capite 14.

Asterius cadaver
tollit, splendidâ, &
pretiosâ obtegit ve-
ste, atque humeris
impositum inde de-
portat, quod cum
magnifico, & sum-
ptuoso linceo in-
volvisset, decenti sa-
pulchro condidit.

Asterius neemt het doot lichaem van Ma-
rius, hy bedeckt het met een blinkende ende
kostelijck kleet, ende dat ghenomen hebbende
op de schouderg/ draeght het van daer, dat
welcke soo hy in een magnifijck ende kostelijck
lijnwaet ghewonden hadde, heeft het heerlijck
begraven.

Den selven.

Libro 4. de vita Constantini. Cap. 66.

In medio regij pa-
latij, excelsa, & aurea
capsula, inclusum
Imperatoris corpus,
imperiali apparatu,
id est, purpura, &
diademate ornatum
die, noctuque asser-
vabant.

In het midden van 't Concklijck palatij
behouden sy dagh ende nacht het doot li-
chaem vanden Keyser Constantinus, 'welck
een verheven goude kiste ghesloten was/
'de met 'tkeijserlijck ghetuygh/ dat is/
't purperen kleet, ende kroone verciert.

Den selven.

Libro 7. Historia Ecclesiastica Capite 17.

Linceo funebri in-
volvete non sunt
gravati.

Sy en hebben haer niet ontsten de doot
lichaemen/die van de peste ghestorven waer-
ren/ te omwinden met lijck-doecken.

Den H. Athanasius. Anno 340.

In vita S. Antonij.

Mos Aegyptius est.

'T is de ghewoonte by die van Egypten

inde H. Roomsche Kercke. 85

de doode lichamen van Edellieden/ maer
naemtelijck van saeltghe Martclaren/ te
omwinden met lijnwaete doecken,

nobilium, & præci-
pue beatorum Mar-
tyrum corpora lin-
teamine obvolvunt.

Den H. Hieronymus, Anno 390.

Epistola 49.

De klercken/ wtens officie het was/ heb-
ben het doot lichaem/ van een sekere vrou-
wepersoon/ met een lijnwaeten doeck omwonden.

Clerici, quibus id
officij erat, cadaver
linteo obvolvunt.

Prudentius Anno 420.

Hymno 10 Cathemer

In de begravenisse/ is het de ghetwoonte/
sijbere/ ende witte lyawaet. doecken te gebruyc-
ken.

Candore nitentia
claro præterdere
lintea mos est.

§. II.

Cerimonien die de oude rechtinnige Kerc-
ke ghebruyckt heeft in de begravenisse.

Tractaten, Sy droeghen de doode lichamen op
hare schouwers, soo ghetuyghen:

Den H. Gregorius Nazianzenus Anno 364.

Oratione de S. Basilio.

Den heylighen man Basilius wiert verheben
opgedragen/ dooz de handen der heylighen.

Efferebatur vir
sanctus, Sanctorum
manibus exaltatus.

Den H. Gregorius Nyffenus Anno 380.

In vita S. Macrina.

Mijne schouwers gheselt hebbende onder
de doot-afste/ daer mijne suster Macrina in
laag/ hebb' ick de Wiffchop Araxius geroepen/
op dat hy het ander deel soude draeghen/ en
de twee achterste deelen hebben ghedrae-
ghen twee treffelijcke mannen bande geeste-
lijchheid.

Ego feretrum sub-
iens, Episcopum A-
raxium advocavi, ut
alteram partem su-
stineret, posteriores
vero feretri partes
sustinerent alij duo de
Clero insignes viri.

F 3

Den